

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Sluppen
7485 TRONDHEIM
Att. Pål Klevan

Saksbehandler, innvalgstelefon
Erica Neby, 62 55 11 65

Frivillig vern av skog - forslag om opprettelse av Gitvola og Nordre Kletten naturreservat i Åmot kommune

I brev av 18. november og 6. oktober 2017 ble det fra fem grunneiere satt frem tilbud om vern av et areal på ca. 6120 dekar. Området ligger nord for fjelltoppen Gitvola, ca. 5 km fra rv. 3 ved Bjørnstad i Åmot kommune. Området ble naturfaglig kartlagt høsten 2017 og rapporten konkluderte med at området har naturverdier knyttet til gammel granskog og eldre løvtrær, og er lokalt verneverdig. Sammen med gammelskogsarealene på andre siden av kommunegrensa, i Løten kommune, vurderes området å ha minst regionale verneverdier. Det er registrert rødlistearter som for eksempel huldrestry (EN), sprekkejuke (VU), gråsobeger (VU), furuplett (NT), svartsonekjuke (NT), rynkeskinn (NT), gubbeskjegg (NT) og sprikeskjegg (NT) i området.

Basert på en kontroll og framskriving av eksisterende skoglige data fra området, ble det vinteren 2018 gjennomført forhandlinger med grunneierne. Avtalen om vern av området ble signert i februar 2019. I løpet av høringsperioden ble avgrensingen justert noe, slik at totalarealet som nå foreslås vernet er ca. 6170 dekar.

Kunngjøring om oppstart av verneprosessen

I samsvar med naturmangfoldlovens saksbehandlingsregler ble det 17. desember 2018 varslet oppstart av verneprosessen for å opprette Gitvola-Kletten naturreservat. Vi mottok 6 kommentarer til oppstartsvarselet. Fire uttalelser kom inn i vårt arkivsystem lenge etter fristen (fra Hedmark fylkeskommune, NVE, Direktoratet for mineralforvaltning og Statens vegvesen Region øst), og var derfor ikke listet opp eller kommentert i høringsdokumentene. Disse er gjengitt sammen med øvrige uttalelse her:

1. Eidsiva Nett AS sier at de ikke har eksisterende anlegg innenfor avgrensingen til det foreslåtte verneområdet og har derfor ingen merknader.
2. Forsvarsbygg sier at for å opprettholde mulighetene for øvelser i verneområdet, foreslår de et tillegg til vernebestemmelsene § 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser, om at Forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi dispensasjon til Forsvarets øvingsvirksomhet.
3. Hedmark fylkeskommune sier at vern av større arealer er i utgangspunktet positivt for kulturminneforvaltningen. For de automatisk fredete kulturminnene vil fredningen etter kulturminneloven fortsatt gjelde, mens naturreservatet vil sikre at natur- og kulturmiljøet kulturminnene ligger i, også blir vernet. I området der Løten, Hamar og Åmot kommune møtes, øst for Brennsætra, viser data fra flybåren laserskanning at det er en del kullgroper. Kullgropene

er fredete kulturminner jf. kulturminneloven § 4. Det er bra for kulturminnene om de blir liggende innenfor naturreservatet. For enkelte kulturminner fra nyere tid og for kulturmiljøer og kulturlandskap kreves det aktiv skjøtsel for å ivareta verneverdiene. Det er viktig at det i slike tilfeller åpnes for skjøtelses- og tilretteleggingstiltak i bestemmelser gitt i medhold av naturmangfoldloven § 37.

4. NVE sier at de ikke har nettanlegg eller konkrete planer for regional- eller sentralnett i området, og forutsetter at Eidsiva Nett og Statnett vil uttale seg dersom vernet kommer i konflikt med deres anlegg eller planer.
5. Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard hadde ingen merknader til varselet om oppstart av verneprosess for området Gitvola-Kletten i Åmot kommune.
6. Statens vegvesen Region øst hadde ingen kommentarer til oppstartsvarselet.

Vi har tatt ovenstående kommentarer til etterretning. Vil presisere ovenfor Forsvarsbygg at det i verneforskriften § 7 er tatt med en søknadsmulighet for større arrangementer – hvilket burde dekke Forsvarets ønske om søknadsmulighet for øvelser i området.

Verneforslaget

I samsvar med saksbehandlingsreglene i naturmangfoldloven § 43 la Fylkesmannen ut forslaget om vern av Gitvola-Kletten naturreservat på høring 18. januar 2019. Alle høringsdokumenter er vedlagt. Forslaget ble lagt ut på offentlig ettersyn i Åmot kommunehus og ble kunngjort i lokalavisa. Forskriften ble også kunngjort i Norsk Lysingsblad. Høringsfristen ble satt til 18. mars 2019.

Kopi av samtlige 7 innkomne høringsuttalelser følger vedlagt. Oppsummeringen av høringen, Fylkesmannens merknader til høringsuttalelsene, samt Fylkesmannens tilråding går frem av vedlagte notat. Kort oppsummert så har det kommet inn merknader til områdenavnet og til skiløypene på vernekartet. Det har ikke kommet inn vesentlige merknader til verneforslaget fra energimyndighetene eller mineralmyndighetene (Direktoratet for mineralforvaltning har kun uttalt seg til oppstartsvarselet, se ovenfor). Vi har foreslått endringer i navnet på området og i skiløypetraséene + en ny sti på vernekartet. Ellers foreslår vi ingen endringer i innholdet i verneforskriften utover totalareal og områdenavn. Noen av stiene er for våte for å tillate sykling og ridning på. Derfor er det synliggjort på vernekartet hvilke stier vi mener kan brukes til sykling og ridning og ikke.

Fylkesmannen kan ikke se at opprettelsen av Gitvola og Nordre Kletten naturreservat vil medføre oppsynsbehov utover det vanlige eller spesielle skjøtelsesutfordringer.

Vedlagt følger også et forslag til forskrift for et eventuelt naturreservat og et forslag til avgrensning for et eventuelt naturreservat. Vi vil sende dere nye SOSI-filer for den nye avgrensingen i løpet av kort tid. Vi vil også oppdatere områdenavnet i Naturbase.

Med hilsen

Knut Storberget
fylkesmann

Haavard Elstrand
direktør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Alle høringsdokumenter inkl. uttalelser til oppstartsvarsel Gitvola-Kletten
- 2 Høringsuttalelse Språkrådet
- 3 Høringsuttalelse Statnett SF
- 4 Høringsuttalelse NVE
- 5 Høringsuttalelse Statens vegvesen Region øst
- 6 Høringsuttalelse Kletten vel
- 7 Høringsuttalelse Riksantikvaren
- 8 Høringsuttalelse Naturvernforbundet i Hedmark
- 9 Fylkesmannens oppsummering av høringen og tilråding
- 10 Forslag til verneforskrift for Gitvola og Nordre Kletten naturreservat
- 11 Forslag til vernekart for Gitvola og Nordre Kletten naturreservat

Frivillig vern av skog – forslag om opprettelse av Gitvola og Nordre Kletten naturreservat i Åmot kommune – oppsummering av høring og Fylkesmannens merknader og tilråding

Fylkesmannen sendte et forslag om å opprette Gitvola-Kletten naturreservat på høring 18. januar 2019. Høringsbrevet ble sendt til uttalelse til grunneierne, Åmot kommune, samt lokale, regionale og nasjonale foreninger/organisasjoner/etater. En oversikt over høringsinstansene fremgår av vedlagt adresseliste.

Vi mottok svar fra 7 høringsinstanser; Språkrådet, Statnett, NVE, Statens vegvesen Region øst, Kletten vel, Riksantikvaren og Naturvernforbundet i Hedmark. Alle høringsuttalelsene er vedlagt. Øvrige høringsinstanser har ikke uttalt seg.

Hovedmomenter i høringsuttalelsene

Språkrådet vil ikke tilrå å bruke bindestrek, men heller «og». De har ellers ingen merknader til skrivemåten *Gitvola*, men det andre navnet er i Sentralt stedsnavnregister (SSR) registrert som Nordre Kletten (Søndre Kletten ligger utenfor reservatområdet). Vi tilrår derfor navnet *Gitvola og Nordre Kletten naturreservat*. Ettersom deler av Gitvola ligger utenfor reservatområdet, kunne også *Storkjølen naturreservat* være et mulig navn.

Statnett har ikke anlegg som blir berørt av planene og har derfor ingen merknader.

NVE ser ingen konflikter knyttet til kraftnett eller kjente energiresurser.

Statens vegvesen Region øst ser ikke at planen har konsekvenser for Statens vegvesens interesser.

Kletten vel har merknader til skiløypetraséene og savner en sti fra Nedre Hummelnesvollene til Gitvola på forslaget til vernekart.

Naturvernforbundet i Hedmark støtter en opprettelse av dette reservat. De gjør oppmerksom på at det nylig er funnet huldrestry (EN) umiddelbart utenfor reservatgrenseforslaget. For øvrig er enkelte forekomster av rustdoggnål, sprikeskjegg, svartonekjuke (NT-arter) beliggende like utenfor grenseforslaget. Disse funnene bør også inkluderes i reservatet. De håper for øvrig at også Løiten og Vang almenninger kan tilby arealer til vern, hvor det finnes store nasjonale verdier.

Øvrige instanser som har avgitt en høringsuttalelse har ikke hatt nevneverdige merknader til verneforslaget.

Fylkesmannens kommentarer til høringsuttalelsene

Vi foreslo opprinnelig å kalle området for *Storkjølen naturreservat*, men grunneierne ønsket navnet *Gitvola-Kletten naturreservat*. Vi har ingen motforestillinger til at navnet på området endres til *Gitvola og Nordre Kletten naturreservat*, siden dette er et mer passende navn for området.

Når det gjelder justeringer av skiløypetraséene, så er dette nå gjort i samarbeid med Kletten vel. Stien og skiløype fra Nedre Hummelnesvollene til Gitvola er også tatt med på vernekartet.

Angående innspillet fra Naturvernforbundet i Hedmark så kan vi si at vi i dialog med grunneieren har tatt med den store huldrestry-forekomsten på utsiden av vernegrensa som var med i høringsforslaget. Andre arealer med rødlistearter er ikke tatt med.

Fylkesmannen tilrår:

- At navnet på et eventuelt naturreservat blir *Gitvola og Nordre Kletten naturreservat*.
- At verneforskriften for et eventuelt reservat blir som vedlagt forskrift, hvor navnet og arealet er endret fra høringsrunden.
- At grensene for et eventuelt reservat blir som på vedlagte kart, som er noe utvidet fra høringsforslaget.

Alle foreslåtte endringer i forskriften er godkjent av grunneierne.

Forslag til forskrift om vern av Gitvola og Nordre Kletten naturreservat i Åmot kommune, Hedmark

Fastsatt ved kgl. res. XXX med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare en bestemt type natur med gammel barskog, gamle lauvtrær og store myrområder. Området har stor betydning for biologisk mangfold ved at det er leveområde for en rekke arter knyttet til eldre barskog. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: 2/1, 3/1, 4/8, 5/15, 7/1 i Åmot kommune

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 6170 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet måned år. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Åmot kommune, hos Fylkesmannen i Innlandet, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp, inkludert lav, eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er ikke tillatt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødige forstyrrelse. Utsetting av dyr er ikke tillatt.
- c) Området er vernet mot ethvert tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., opplag av båter, etablering av nye båtplasser, framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Bålbrenning med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved, i samsvar med gjeldende lovverk.
- e) Beiting.

- f) Utsetting av saltstein i samsvar med gjeldende lovverk.
- g) Rydding, merking og vedlikehold av eksisterende stier, traktorveier og skiløyper, jf. vernekartet.
- h) Vedlikehold av eksisterende seismisk kabel.
- i) Vedlikehold av eksisterende jakttårn, inklusive forsiktig manuell rydding av vegetasjon i siktgata.
- j) Oppsetting av nye jakttårn i samsvar med gjeldende lovverk.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Bruk av sykkel og hest og kjerre samt ridning er forbudt, unntatt på stier og traktorveier avmerket på vernekartet.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet før kjøring.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort og bjørn med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.
- d) Motorisert ferdsel på traktorveier.
- e) Oppkjøring av skiløyper.
- f) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med oppsetting av jakttårn med lett beltekjøretøy som ikke setter varig spor i terrenget.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- b) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- c) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- d) Oppsetting av gjerder i forbindelse med beite.
- e) Motorisert ferdsel i forbindelse med uttransport av felt storvilt med annen type kjøretøy enn lett beltekjøretøy.
- f) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med tiltak nevnt i § 4 f, g og h, § 7 b og d.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldlovens § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldlovens § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

12.03.2019 ENA

Fylkesmannens tilråding Gitvola og Nordre Kletten naturreservat

Åmot kommune, Hedmark

- Grense for foreslått naturreservat
- Grense i høringsforslag
- Traktorveg, jf. verneforskrift
- Sti, jf. verneforskrift
- Sti, sykling og ridning tillatt, jf. verneforskrift
- Kabel, jf. verneforskrift
- Skiløype, jf. verneforskrift

Målestokk: 1:15 000
Rutenett: WGS 1984 UTM sone 32N
Kartgrunnlag: N50
Kilde © Norge digitalt

Fylkesmannen i Innlandet, mars 2019

